

Ülar Mark

VEEUPUTUS JA ÜLEUJUTUS

KOOLITUSPROGRAMMI VÄLJATÖÖTAJA: EESTI ARHITEKTUURIKESKUS
TELLIJA: REGIONAAL- JA PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM
Programmi elluviimist kaasrahastab Euroopa Liit

Weeuputus.

Wisla ääres 20 küla üle ujutatud. Uppunute arw seni 20. Rahju 8 miljoni kuldmarka. Mittawi linn wees. Riia weel wäljaspool hädasõhtu.

Lehtede teatel on uputus Poolas wähenema hakanud. Weel on igalpool langetamas, wälja arwatud Torii ja Danzigi raioon. Inimohwid on wähe, kuid materiaalne kahju suur.

WTA teatel ähwardab Wisla ääres pool Baršawi Moeshidlowa madaliku üle ujutada. M. pool Baršawi on Bechozineta linnort weel all. Uputus ähwardab ka Buga ja Karoowa madalike. Jablona imbruslonnas, kus umbes 20 küla üle ujutatud, on siamaale 20 uppunu lootsust leitud. Materiaalne kahju arwatakse umbes 8 milj. kuldmarka olevat.

Ka Däki si tulwad lohutawad teated uputuse üle. Windawi—Stende raudteel on rong

umbes 10 tsentim. maa sisse wajanud, mille tõttu liikumine lakketatud. Mittawi linn on täiesti wees. Elanikkond on alumnistest lerdabest ülemistele kolunud ja ofast hooptis linnast wälja põgenenud. Viitumine on võimalik ainult lootsustite abil. Mittawi puujääd on purustatud, mille parandamiseks umbes 1 miljon rubla ära läheb. Ka Garofi jääd on weel ära wiidud. Murjani juures on mitu küla weel all. Weel on juba ka ohwid nõudnud, nii on Weichinde jaama juures 3-aastane poisike leitud. Däina ääres jooksul wesi alataja tõuseb, kuna Riiga weel hädasõht ei ähwarda.

Ka Eestit ähwardab kewadene weeuputus.

Ettevalmistused weenputuse vastu wõitlemiseks.

Sisewete büroo kogub omawalitsustelt termilisi andmeid.

Räesolewal kewadel on Poolamaal ja Lätis erakorraliselt suur meetõus juba palju kahju sünnitanud, misjagune hädasõht ka meil Eestis võib esile tulla, kui järsk sulajõed üle kallaste tõstab ja jääummistused tekiwad. Peipsi laste tõstab ja jääummistused tekiwad. Peipsi läheduses ja Tartumaal, niisamuti Läänemaal, on karta suuremaid üleujutusi madalamatel maa-kohtadel ja jõgede läheduses, kus juba sügisel suur wesi elanikele kahju sünnitas.

Sisewete büroo on nüüd asunud andmete kogumisele suurwee kohta ja pööras teatelehtega riigi ja omawalitsusasutuste poole, niisamuti palub eraisikuid teatada kewadise weel tingitud uputuse ulatusest ja jõust. Kogutud andmed kasutab büroo selleks, et kindlaks määrata uputuse piirkondi ja määrata abinõusid, mille kaudu uputusjaga wõitlusesse astuda.

Laiatijaadetud teatelehes kästakse kõige kõrgema weepinna seis ära tähendada kindla määrgiga; tuleb esitada andmed endistest uputustest ja nimetada uputuste põhjused. Niisamuti tuleb teatelehes ära märkida jääumneku ojad ja kohad, kus jõed ehk ojad endiste uputuste ajal üle kallaste tõusid. Teatelehes on tarwilik üles tähendada, weel, kas on kusagil olemas kirjallikke andmeid endiste weedõnnetuste kohta ja misjaguseid kahjusid suurweel ennemalt teinud, misjagune oli lumekate enne weeuputust, millal ta sulas jne.

Isatahes on wõitlus weehäda vastu suu- resti kergendatud, kui maakondest tarwilised andmed olemas. Sellepärast loodab sisewete büroo omawalitsustelt selles asjas rutulist wastutulekut.

Tähtsamad Inglis poliitikamehed

1) Sir William Ashley. 2) Arthur Balfour (töderakondlik ministri). Alfred Mond (wabameelne). 4) Lord Balfour (wanameelne). 5) Earl Balfour (wanameelne). 6) Stanley Baldwin (wanameelne) juht, endine peaminister. 7) Ramsay MacDonald (töderakondlik endine peaminister). 8) Sir Robert Evans (wanameelne, minister Balfour'i kabinetis). 9) Sir John Simon (wanameelne). 10) Viscount Balfour (wanameelne, endine Lloyd George'i tööline). 11) Sir John Simon (wanameelne). 12) Sir Montague Dore (wanameelne). 13) Lloyd George (wanameelne, endine peaminister). 14) Neville Chamberlain (wanameelne, minister Balfour'i kabinetis). 15) J. H. Thomas (töderakondlane, minister). 16) Lord Curzon (wanameelne, endine wälisminister). 17) Chamberlain (endine wanameelne Lloyd George'i kabinetis liige). 18) Lord Derby (wanameelne, endine minister). 19) Devonshire herzog (wanameelne). Sir Samuel Hoare (wanameelne). Asquith (wabameelsete juht, endine minister).

wabrik, kus oli enne töölisi 400, arwu vähendatud 32 wõrra ja hendatakse weel 18 wõrra, nii jääb. Wabrik töötab siseturu krediidil puudusel wõrdlemisi raskesti. Üldse on Valde linna ja 30 tööstuslikes ettevõtetes töölisi vähenenud. Et kewadel mitmed saemehi wabrikud tegewust alga- karta terawat tööpuudust.

Üleujutus

Võimas äikesevihm tekitas uputuse kõikjal Pärnus. — Foto: Kuvatõmmis Facebookist

Veeuputus

Edgar Valter (1929–2006)

Eesti seadusandlus

1. Planeerimisseadus

- Kohalikud omavalitsused peavad arvestama üleujutusohuga detail- ja üldplaneeringute koostamisel.
- Ehitusalade määramisel tuleb lähtuda **keskkonnariskidest**, sealhulgas üleujutusohust.
- Üleujutusohuga aladel võib kehtestada **ehituskeelud** või erinõuded ehitustele.

2. Ehitusseadustik

- Ehitusprojekt peab arvestama üleujutusriske ja veemajanduslikke tingimusi.
- Kui hoone kavandatakse üleujutusosalale, tuleb tõendada, et see on ohutult kasutatav ja piisavalt kaitstud.
- Võib nõuda kõrgemale rajamist (nt hoone põrandataseme tõstmist) või spetsiaalseid konstruktsioonilisi lahendusi.

3. Veeseadus

- Reguleerib veekogude ja nende kallaste kaitset, sealhulgas üleujutusalasid.
- Sisaldab piiranguid ehitamiseks veekogude vahetus läheduses ja üleujutusohhtlikel aladel.
- Kohustab arvestama **üleujutuskaarte**, mida koostatakse ja ajakohastatakse Keskkonnaagentuuri poolt.

4. Üleujutusohuga alade määratlemine

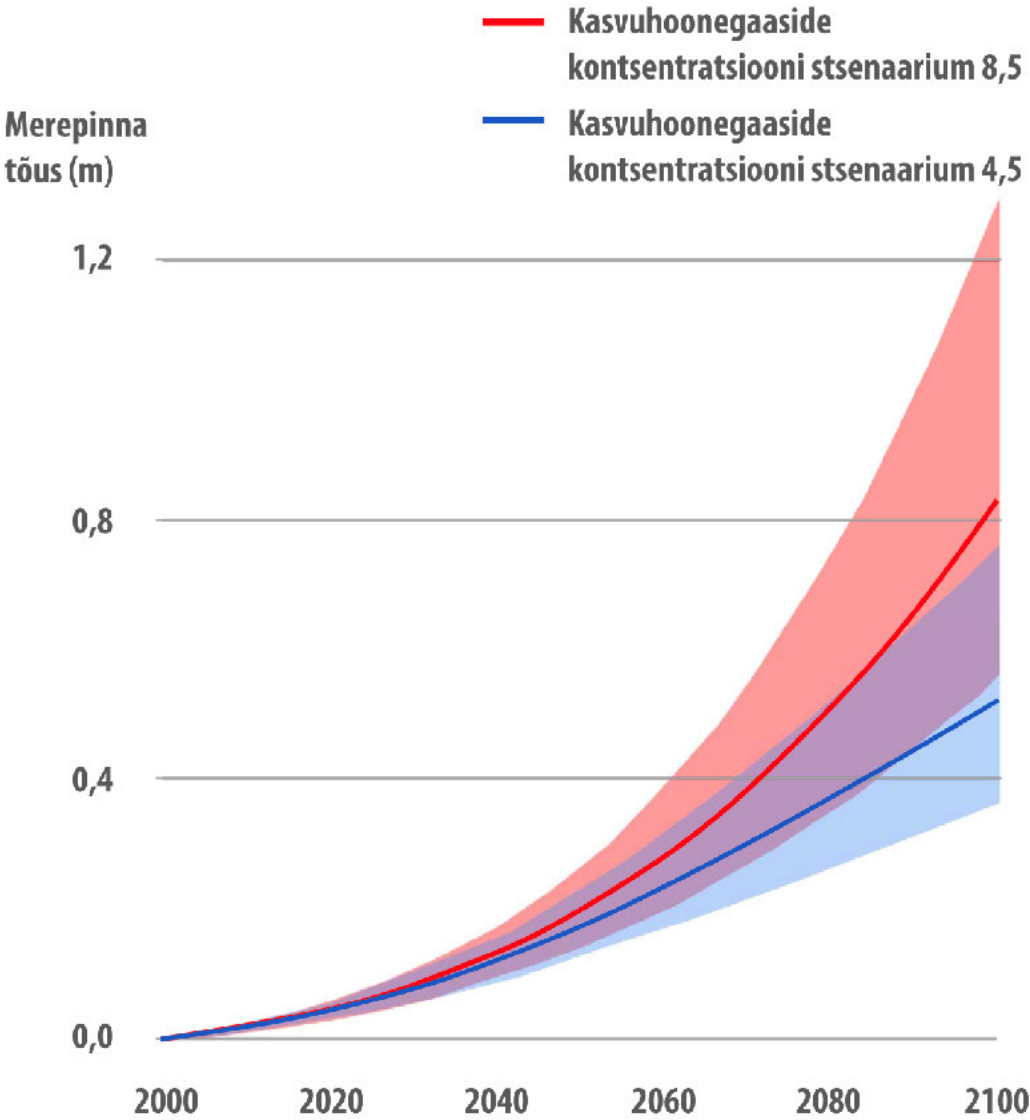
- Eestis koostatakse **üleujutusohuga alade kaarte**, mida Keskkonnaagentuur uuendab perioodiliselt.
- Need kaardid näitavad alasid, kus üleujutused võivad toimuda näiteks 10, 50 või 100 aasta tagant esinevate suurveetasemete korral.
- Planeeringute ja ehituslubade menetlemisel tuleb neid kaarte arvesse võtta.

Üleujutuste põhjused ja riskid

- **Looduslikud tegurid:**
 - Sademed, jõgede ja merevee taseme tõus
 - Maapinna langus
 - Jääsulamisest või tormidest tingitud üleujutused
- **Inimtegevusest tingitud tegurid:**
 - Linnastumine ja pinnase katmine betooniga (vee imendumise takistamine)
 - Maaparandus ja looduslike veekogude ümberkujundamine
 - Kliimamuutused ja ekstreemsete ilmastikunähtuste sagenemine

Meretaseme kasvuproгноosisid

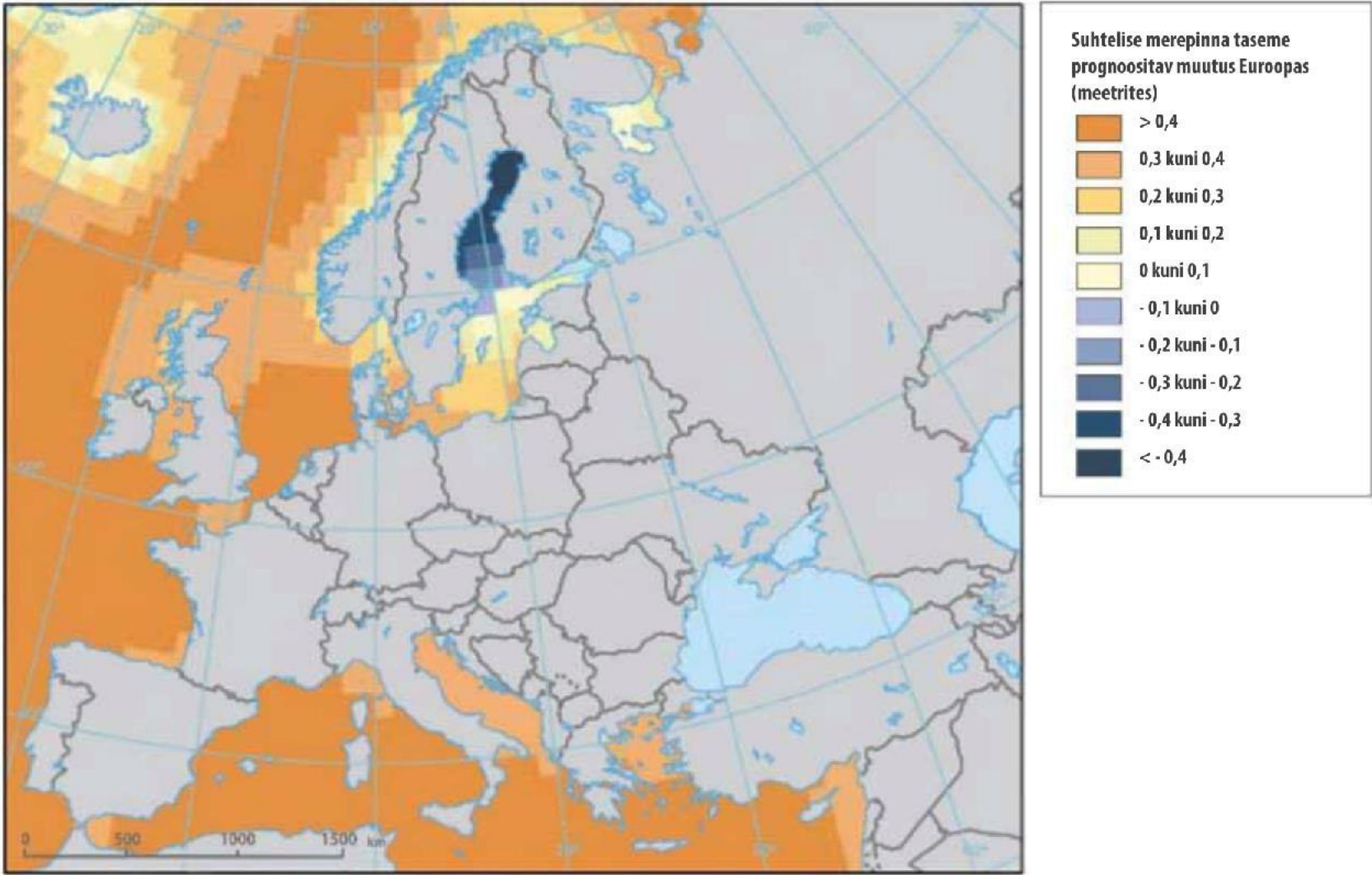
Meretaseme kasvuproгноosisid 21. sajandiks

Kasvuhoonegaaside kontsentratsiooni stsenaariumid on valitsustevahelise kliimamuutuste rühma kasutatavad kasvuhoonegaaside kontsentratsiooni trajektoorid. Prognoseeritakse, et 2081.–2100. aastal tõuseb pinnaõhu temperatuur kasvuhoonegaaside kontsentratsiooni stsenaariumi RCP 8.5 kohaselt võrreldes ajavahemikuga 1986–2005 tõenäoliselt vahemikus 3,2–5,4 °C (keskmise 4,3 °C). Prognoseeritakse, et 2081.–2100. aastal tõuseb pinnaõhu temperatuur kasvuhoonegaaside kontsentratsiooni stsenaariumi RCP 4.5 kohaselt võrreldes ajavahemikuga 1986–2005 tõenäoliselt vahemikus 1,7–3,2 °C (keskmise 2,4 °C).

Allikas: Euroopa Kontrollikoja poolt kohandatud Mengel, Levermann *et al.* andmed. PNAS, 2016.

ELi suhtelise merevee taseme prognoositav muutus ajavahemikus 2081–2100 võrreldes ajavahemikuga 1986–2005 (1,8 °C ülemaailmse temperatuuritõusu stsenaarium – RCP 4.5¹⁹)

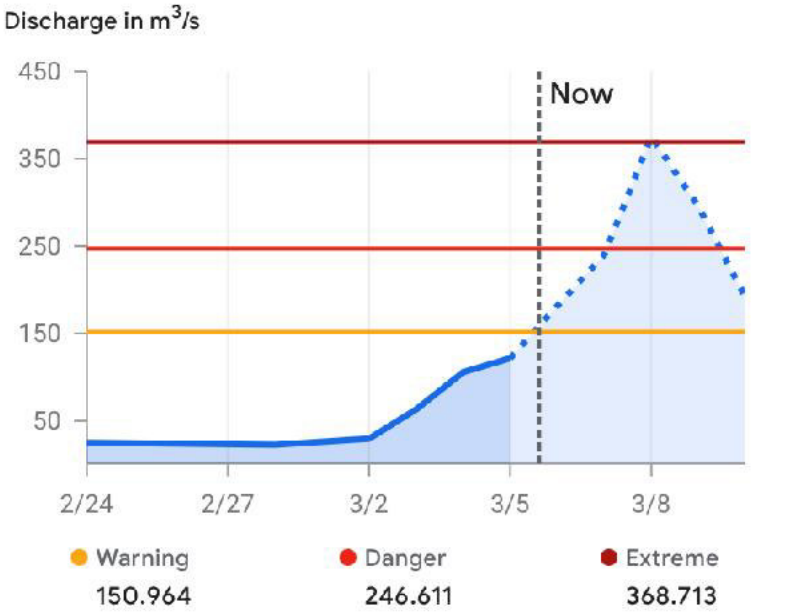
Märkus: Musta mere kohta prognoosisid puuduvad.

Allikas: Euroopa Keskkonnaameti aruanne nr 1/2017 „Climate change, impacts and vulnerability in Europe 2016: An indicator-based report” (Kliimamuutused, mõju ja haavatavus Euroopas 2016. aastal: näitajatel põhinev aruanne), kohandatud IPCC 2013. aasta väljaandest (joonis TS.23 b).

River forecast ⓘ

×

Gauge information ⓘ

Lower-confidence gauge

River gauge ID

hybas_2121221290

Source

HYBAS

Lat/Long

40.677083,-3.547917

Gauge station name

-

Inundation map

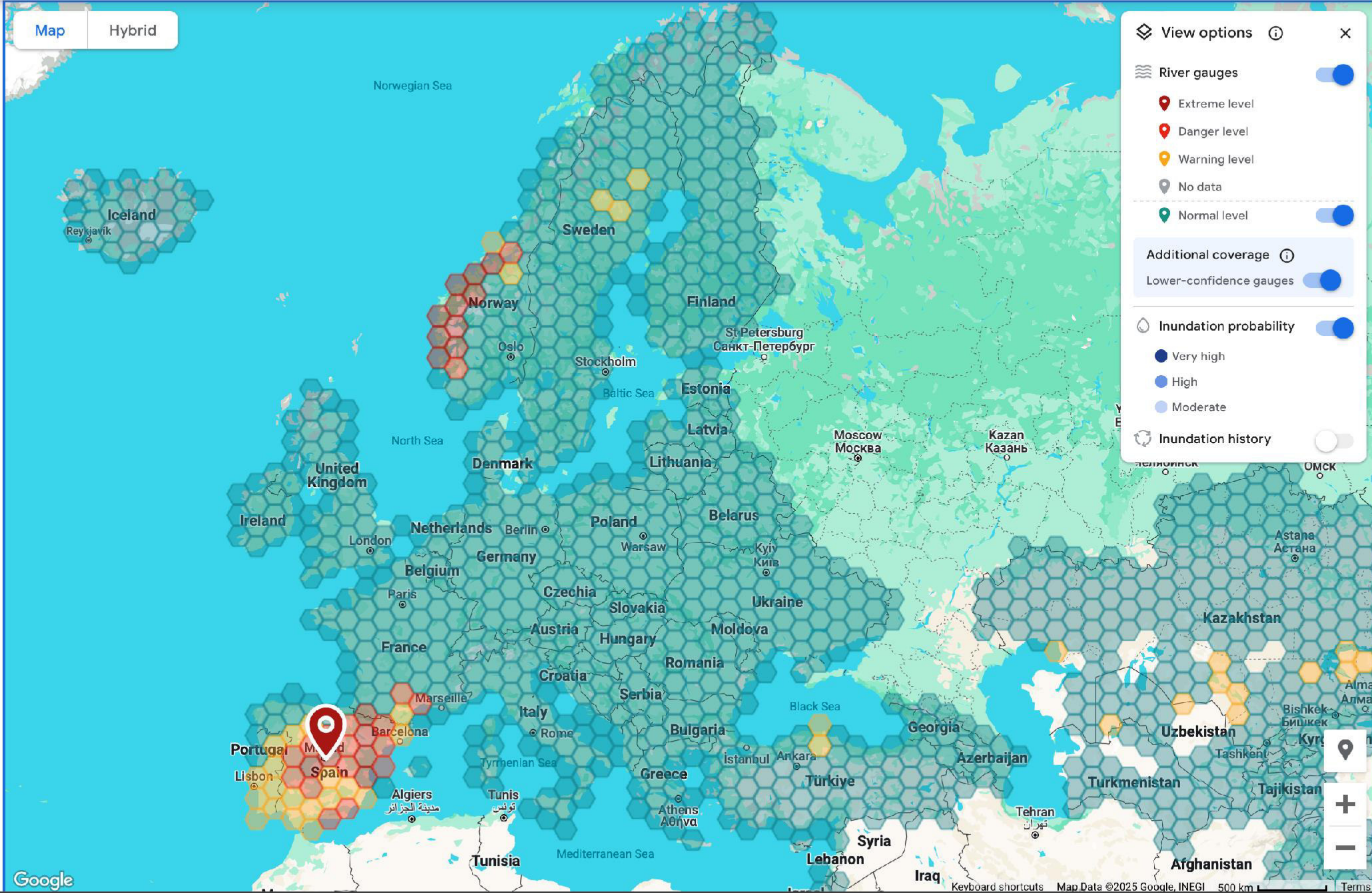
Not supported

Basin size (km²)

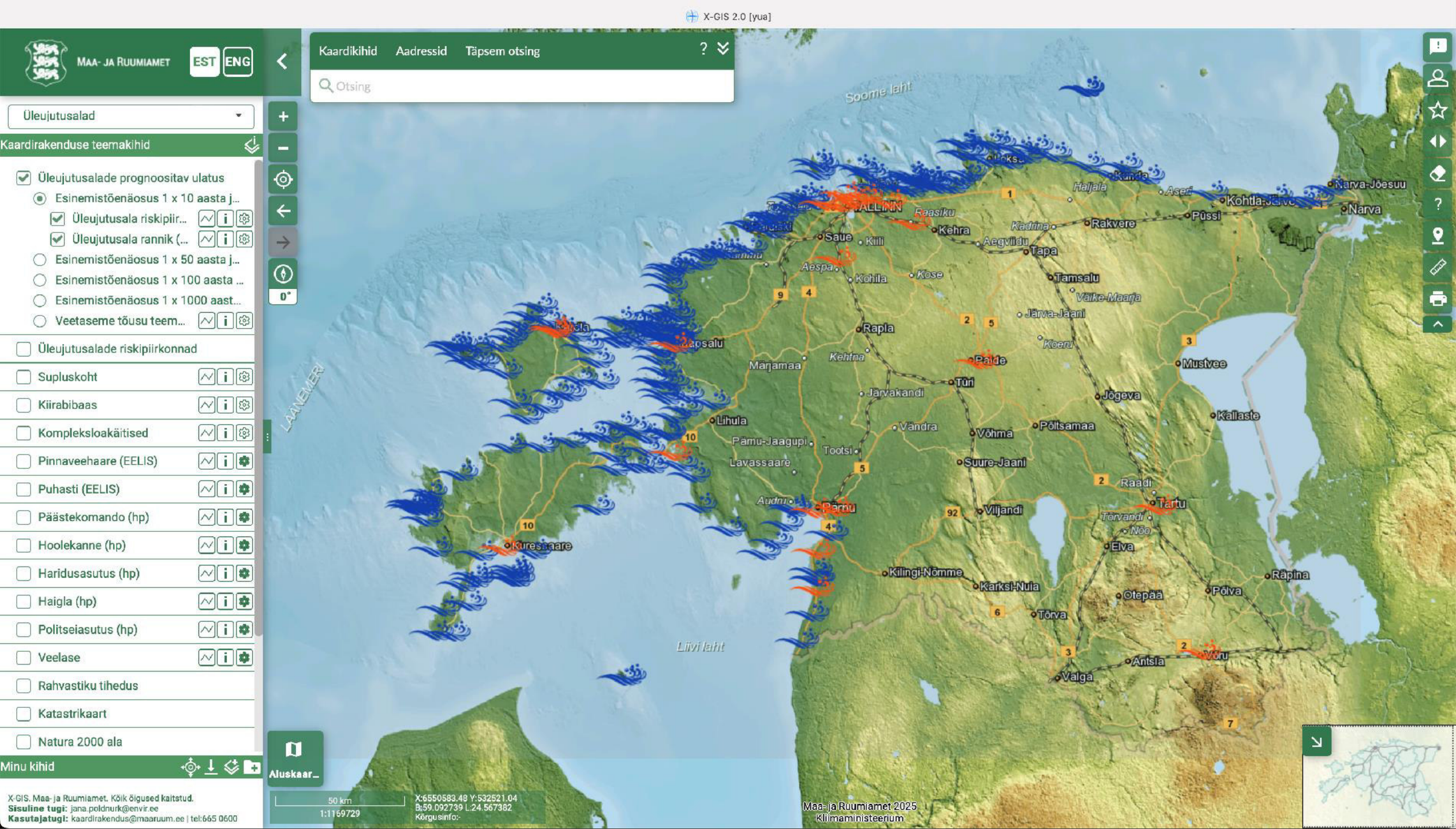
1,978.8

☐

Flood conditions are approximate and are for informational purposes only. Check official sources for more information.
[Learn more about the models and data sources](#)

Üleujutusalad

Üleujutusala

Kaardirakenduse teemakihid

Üleujutusala prognoositav ulatus

Esinemistõenäosus 1 x 10 aasta j...

Esinemistõenäosus 1 x 50 aasta j...

Esinemistõenäosus 1 x 100 aasta ...

Üleujutusala riskipiir...

Üleujutusala rannik (...)

Esinemistõenäosus 1 x 1000 aast...

Veetaseme tõusu teem...

Üleujutusala riskipiirkonnad

Üleujutusala riskipiirk...

Üleujutusala riskipiirk...

Supluskoht

Kiirabibaas

Kompleksloakäitised

Pinnaveehaare (EELIS)

Puhasti (EELIS)

Päästekomando (hp)

Hoolekanne (hp)

Haridusasutus (hp)

Haigla (hp)

Politseiasutus (hp)

Veelase

Rahvastiku tihedus

Minu kihid

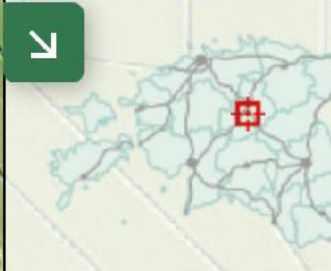
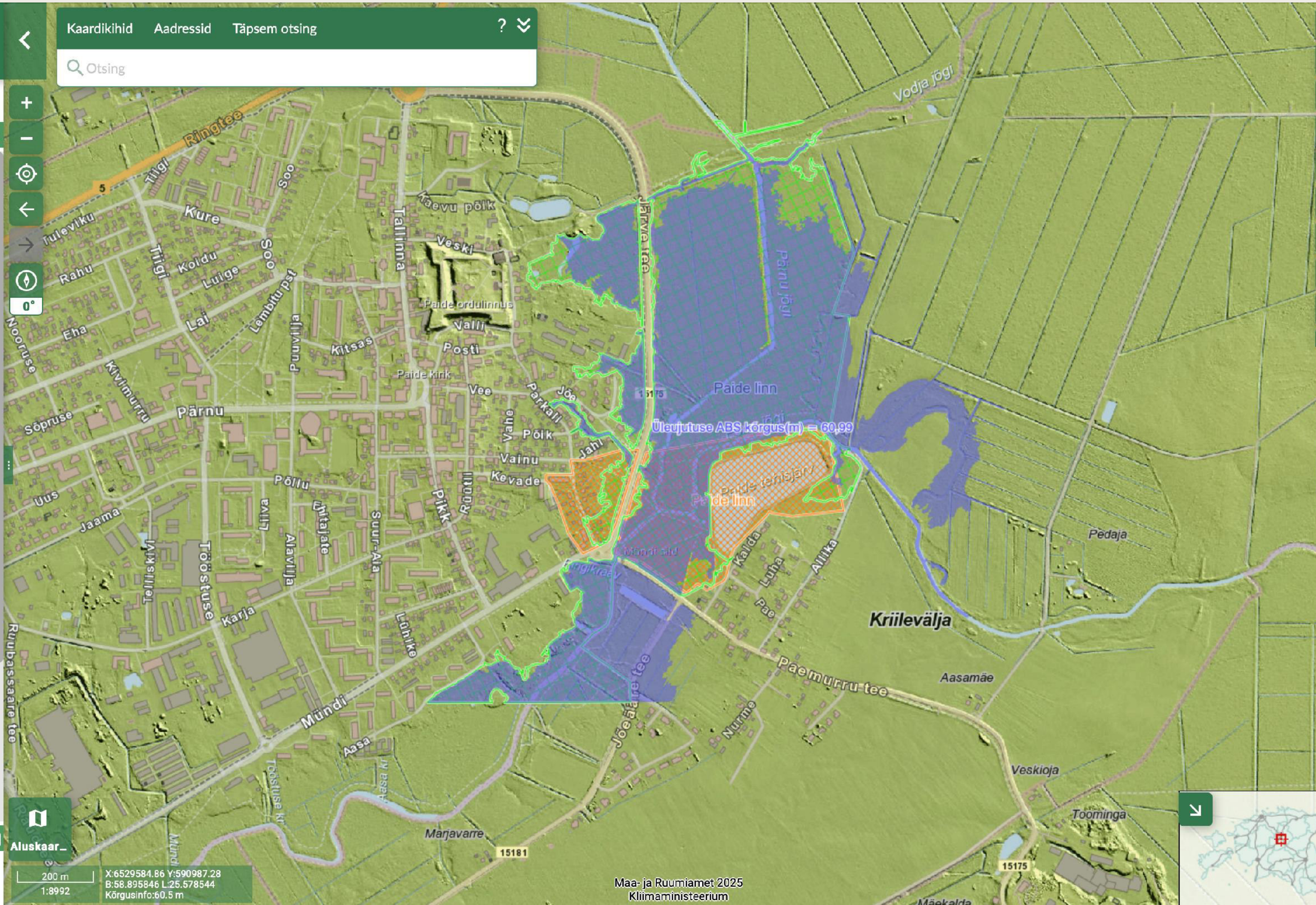
Aluskaar...

200 m

1:8992

X:6529584.86 Y:590987.28
B:58.895846 L:25.578544
Kõrgusinfo:60.5 m

Maa- ja Ruumiamet 2025
Kliimaministeerium

Üleujutusala

Kaardirakenduse teemakihid

Üleujutusala prognoositav ulatus

- ☐ Esinemistõenäosus 1 x 10 aasta jooksul
- ☒ Esinemistõenäosus 1 x 50 aasta jooksul
 - ☒ Üleujutusala riskipiirkond (P=2%) [DIREC...
 - ☒ Üleujutusala rannik (P=2%)
- ☐ Esinemistõenäosus 1 x 100 aasta jooksul
- ☐ Esinemistõenäosus 1 x 1000 aasta jooksul
- ☐ Veetaseme tõusu teemakaart

Üleujutusala riskipiirkonnad

- ☒ Üleujutusala riskipiirkonnad (2024-2030)
- ☐ Üleujutusala riskipiirkonnad (2018-2024)

Supluskoht

- ☒

Kiirabibaas

- ☐

Kompleksloakäitised

- ☐

Pinnaveehaare (EELIS)

- ☐

Puhasti (EELIS)

- ☐

Päästekomando (hp)

- ☐

Hoolekanne (hp)

- ☐

Haridusasutus (hp)

- ☐

Haigla (hp)

- ☐

Politseiasutus (hp)

- ☐

Veelase

- ☐

Rahvastiku tihedus

- ☐

Minu kihid

Aluskaar...

100 m
1:4637

X:6597973.29 Y:567753.76
B:59.513951 L:25.196728
Kõrgusinfo:1.5 m

Maa- ja Ruumiamet 2025
Kliimaministeerium | Terviseamet

MAA- JA RUUMIAMET

EST

ENG

Kaardikihid

Aadressid

Täpsem otsing

Otsing

Üleujutusala

Kaardirakenduse teemakihid

☒ Üleujutusala prognoositav ulatus

☐ Esinemistõenäosus 1 x 10 aasta j...

☐ Esinemistõenäosus 1 x 50 aasta j...

☒ Esinemistõenäosus 1 x 100 aasta ...

☒ Üleujutusala riskipiir...

☒ Üleujutusala rannik (...

☐ Esinemistõenäosus 1 x 1000 aast...

☐ Veetaseme tõusu teem...

☒ Üleujutusala riskipiirkonnad

☒ Üleujutusala riskipiirk...

☐ Üleujutusala riskipiirk...

☒ Supluskoht

☐ Kiirabibaas

☐ Kompleksloakäitised

☐ Pinnaveehaare (EELIS)

☐ Puhasti (EELIS)

☐ Päästekomando (hp)

☐ Hoolekanne (hp)

☐ Haridusasutus (hp)

☐ Haigla (hp)

☐ Politseiasutus (hp)

☐ Veelase

☐ Rahvastiku tihedus

Minu kihid

Aluskaar...

Üleujutusala

Kaardirakenduse teemakihid

☒ Üleujutusala prognoositav ulatus

☐ Esinemistõenäosus 1 x 10 aasta j...

☐ Esinemistõenäosus 1 x 50 aasta j...

☒ Esinemistõenäosus 1 x 100 aasta ...

☒ Üleujutusala riskipiir...

☒ Üleujutusala rannik (...

☐ Esinemistõenäosus 1 x 1000 aast...

☐ Veetaseme tõusu teem...

☒ Üleujutusala riskipiirkonnad

☒ Üleujutusala riskipiirk...

☐ Üleujutusala riskipiirk...

☒ Supluskoht

☐ Kiirabibaas

☐ Kompleksloakäitised

☐ Pinnaveehaare (EELIS)

☐ Puhasti (EELIS)

☐ Päästekomando (hp)

☐ Hoolekanne (hp)

☐ Haridusasutus (hp)

☐ Haigla (hp)

☐ Politseiasutus (hp)

☐ Veelase

☐ Rahvastiku tihedus

Minu kihid

Aluskaar...

200 m

1:8839

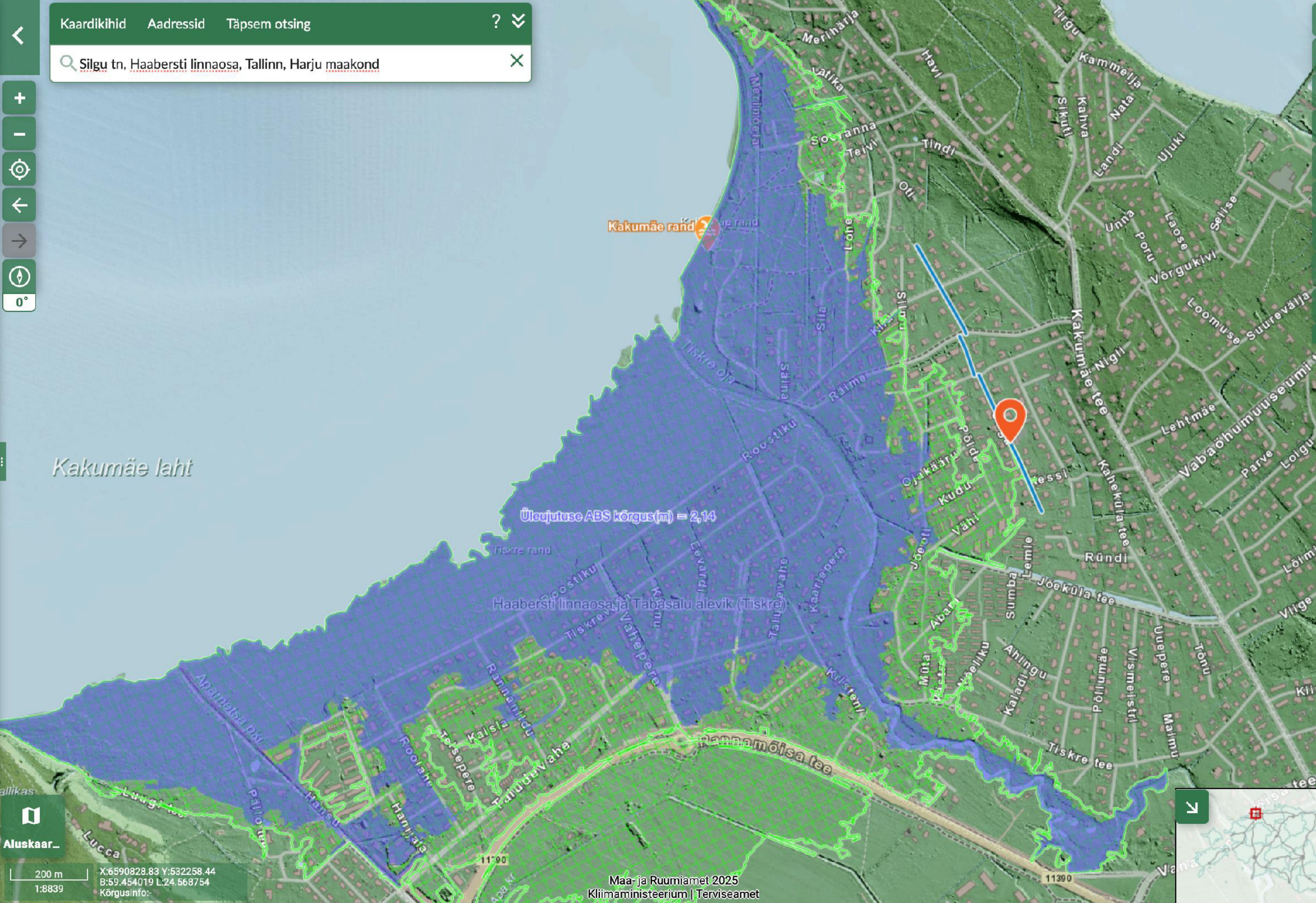
X:6590828.83 Y:532258.44
B:59.454019 L:24.568754
Kõrgusinfo:-

Maa- ja Ruumiamet 2025
Kliimaministeerium | Terviseamet

Kaardikihid Aadressid Täpsem otsing

Silgu tn, Haabersti linnaosa, Tallinn, Harju maakond

MAA- JA RUUMIAMET

EST

ENG

Kaardikihid

Aadressid

Täpsem otsing

Silgu tn, Haabersti linnaosa, Tallinn, Harju maakond

Üleujutusala

Kaardirakenduse teemakihid

☒ Üleujutusala prognoositav ulatus

☐ Esinemistõenäosus 1 x 10 aasta j...

☒ Esinemistõenäosus 1 x 50 aasta j...

☒ Üleujutusala riskipiir...

☒ Üleujutusala rannik (...

☐ Esinemistõenäosus 1 x 100 aasta ...

☐ Esinemistõenäosus 1 x 1000 aast...

☐ Veetaseme tõusu teem...

☒ Üleujutusala riskipiirkonnad

☒ Üleujutusala riskipiirk...

☐ Üleujutusala riskipiirk...

☒ Supluskoht

☐ Kiirabibaas

☐ Kompleksloakäitised

☐ Pinnaveehaare (EELIS)

☐ Puhasti (EELIS)

☐ Päästekomando (hp)

☐ Hoolekanne (hp)

☐ Haridusasutus (hp)

☐ Haigla (hp)

☐ Politseiasutus (hp)

☐ Veelase

☐ Rahvastiku tihedus

Minu kihid

Aluskaar...

200 m

1:8839

X:6588527.18 Y:531498.64

B:59.433417 L:24.555023

Kõrgusinfo:3.5 m

Maa- ja Ruumiamet 2025
Kliimaministeerium | Terviseamet

Üleujutusala

Kaardirakenduse teemakihid

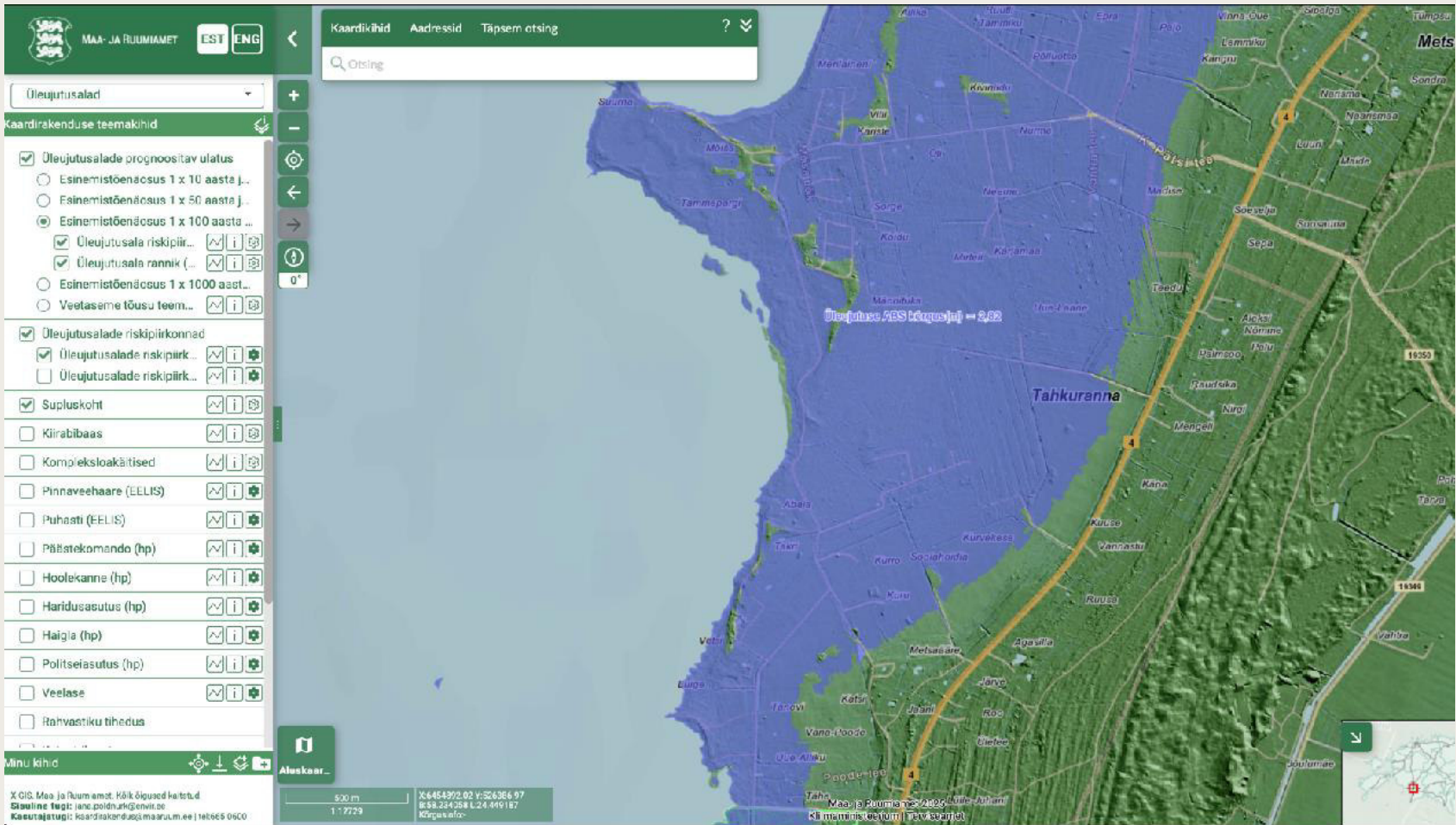
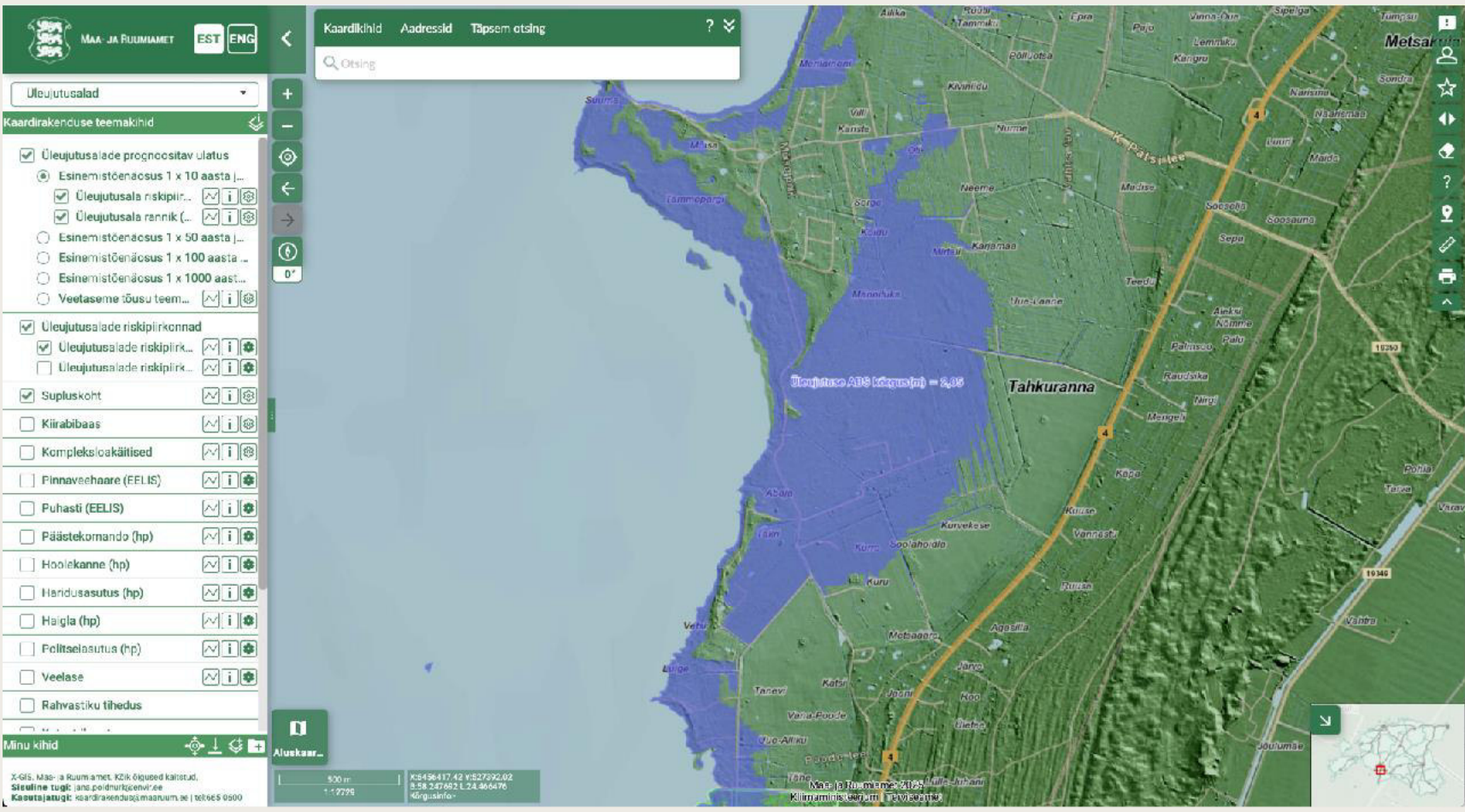
- ☒ Üleujutusala prognoositav ulatus
 - ☒ Esinemistõenäosus 1 x 10 aasta j...
 - ☒ Üleujutusala riskipiir...
 - ☒ Üleujutusala rannik (...
 - ☐ Esinemistõenäosus 1 x 50 aasta j...
 - ☐ Esinemistõenäosus 1 x 100 aasta ...
 - ☐ Esinemistõenäosus 1 x 1000 aast...
 - ☐ Veetaseme tõusu teem...
- ☒ Üleujutusala riskipiirkonnad
 - ☒ Üleujutusala riskipiirk...
 - ☐ Üleujutusala riskipiirk...
- ☒ Supluskoht
- ☐ Kiirabibaas
- ☐ Kompleksloakäitised
- ☐ Pinnaveehaare (EELIS)
- ☐ Puhasti (EELIS)
- ☐ Päästekomando (hp)
- ☐ Hoolekanne (hp)
- ☐ Haridusasutus (hp)
- ☐ Haigla (hp)
- ☐ Politseiasutus (hp)
- ☐ Veelase
- ☐ Rahvastiku tihedus

Minu kihid

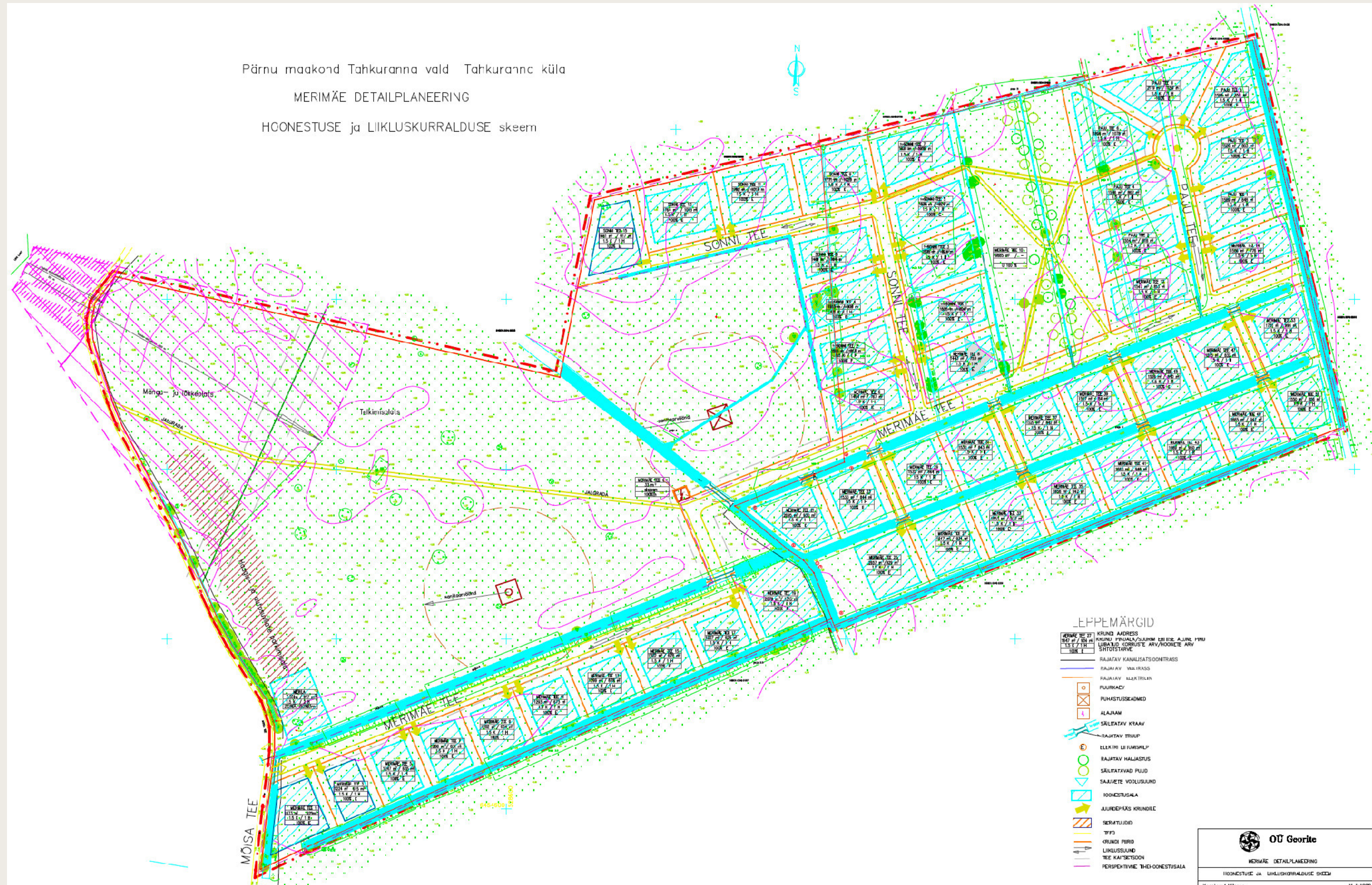

Aluskaar...

Tahkuranna

HOONESTUSE ja LIIKLUSKURRALDUSE skeem

3.Planeeringuala kirjeldus

Planeeringuala on 17,98 ha suurune maa-ala, mis haarab enda alla Merimäe ja Mäe kinnistud. Kinnistute senine sihtotstarve on maatulundusmaa. Maastikuliselt on tegemist tüüpiliste rannaniitudega, mida liigendavad kuivenduskraavid, millest loode-edelasuunaline kogujakraav kogub ja viib vee merre. Kraavid on ummistunud ja võsa täis kasvanud, kogujakraavi ja tee ristumiskohas asuv truup on lagunenenud ja vajab ümberehitust. Praegu takistab ta vee äravoolu.

Planeeritaval alal hoonestus puudub.

Planeeringualale viib kruusakattega Mõisa tee, mis on kohaliku tähtsusega valla tee.

Planeeringualal olevatele kraavikallastele on isekülvi teel kasvanud säilitamist väärivad leht- ja okaspuud

Keskkonnaalased erinõuded puuduvad.

1.2.Planeeringualal jagamise käigus tekkivate maaüksuste ehitusõiguse kindlaksmääramine

Pärast detailplaneeringu kehtestamist moodustuvad 52 kinnistut, millest 50 kinnistut on võimalik hoonestada.

Hoonestatavatel maaüksustel rakendatavad peamised ehitusõigused on järgmised:

- Lubatud tulepüsivusklass võib kõne all olevaile maaüksustele rajatavate ehitiste puhul olla piirides TP3;
- Lubatud suurim korruste arv võib olla 1;
- Lubatud suurim ehitiste arv kõne all olevate maaüksuste puhul on 1;
- Lubatud suurim ehitiste kõrgus 9m

Ehitusõigused on iga krundi kohta eraldi välja toodud tabelis 1.

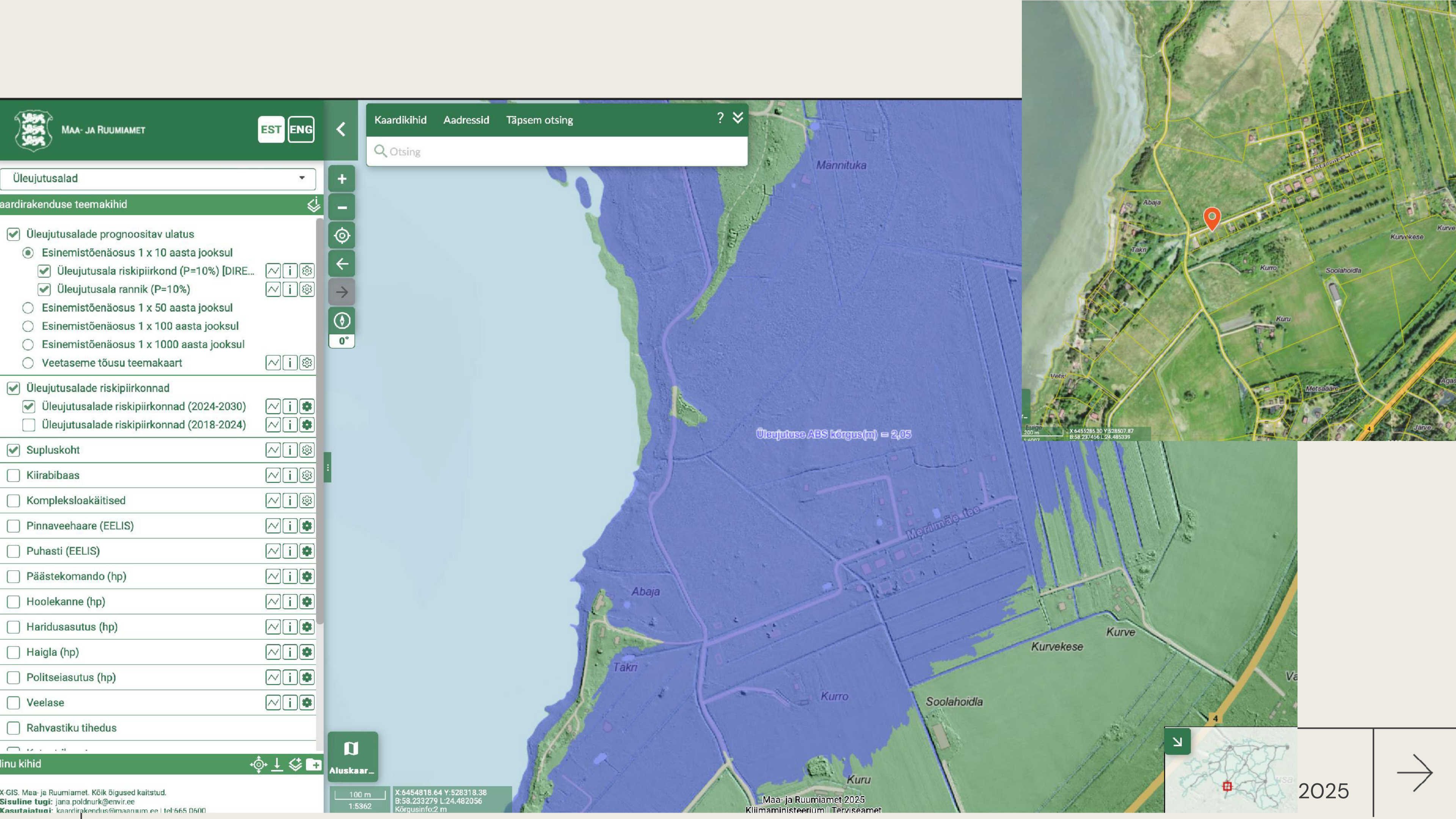
Hoonete ehitamisel tuleks järgida antud piirkonnas välja kujunenud hoonestuslaadi. Antud planeeringualale rajatavad hooned võiksid olla naaberkülade hoonetele sarnaste gabariitide ja katusekuju- ning kalletega. Hoonete harjajoonte suund ei ole määratud, kuid vältida tuleks lähestikku asetsevatel majadel liialt erinevaid katusekalde suursi.

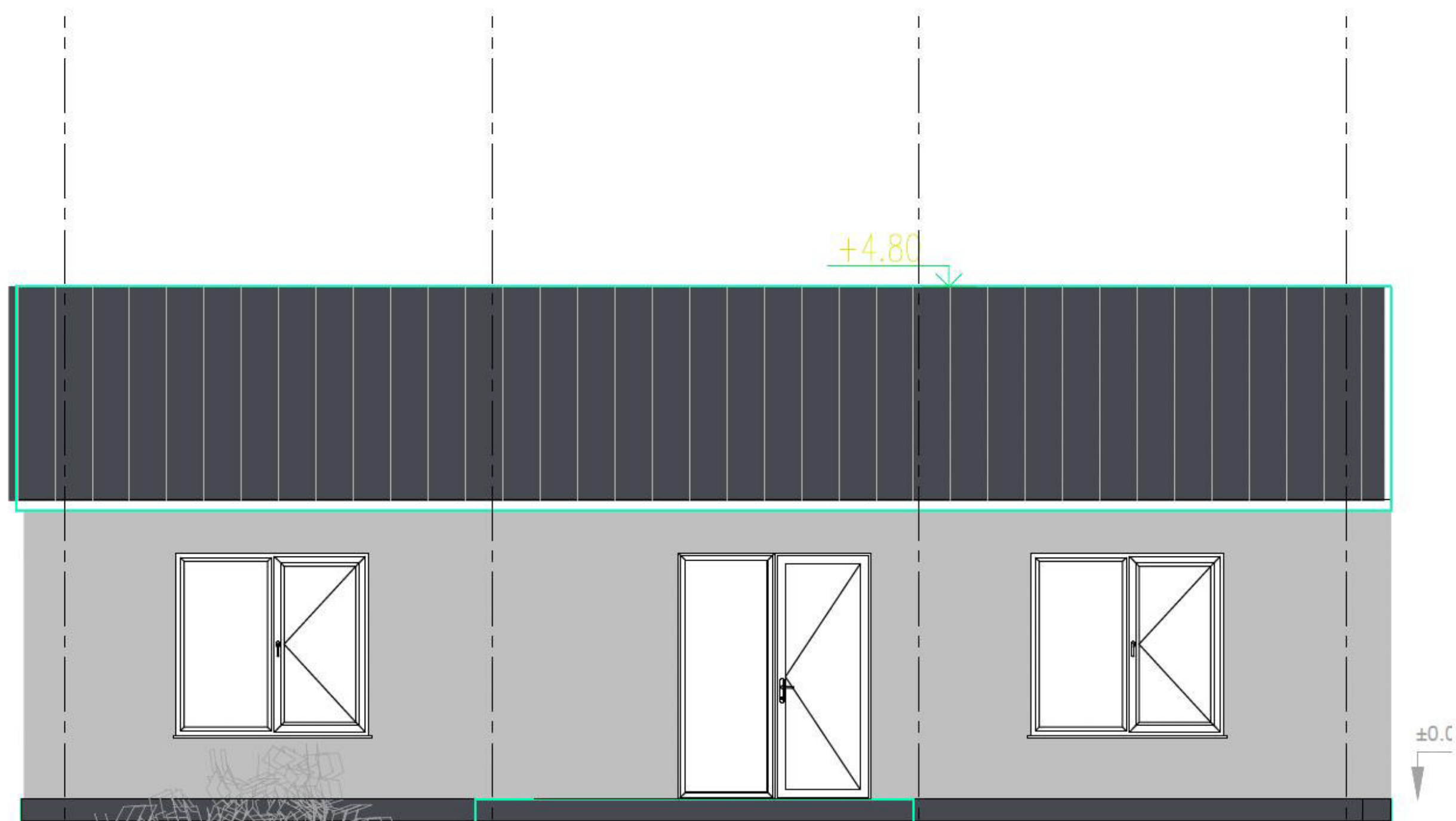
Keldrite rajamine hoonetele on keelatud. Madalamates kohtades on soovitatav hoone sokkel tõsta kõrgemale või hoone rajada postidele.

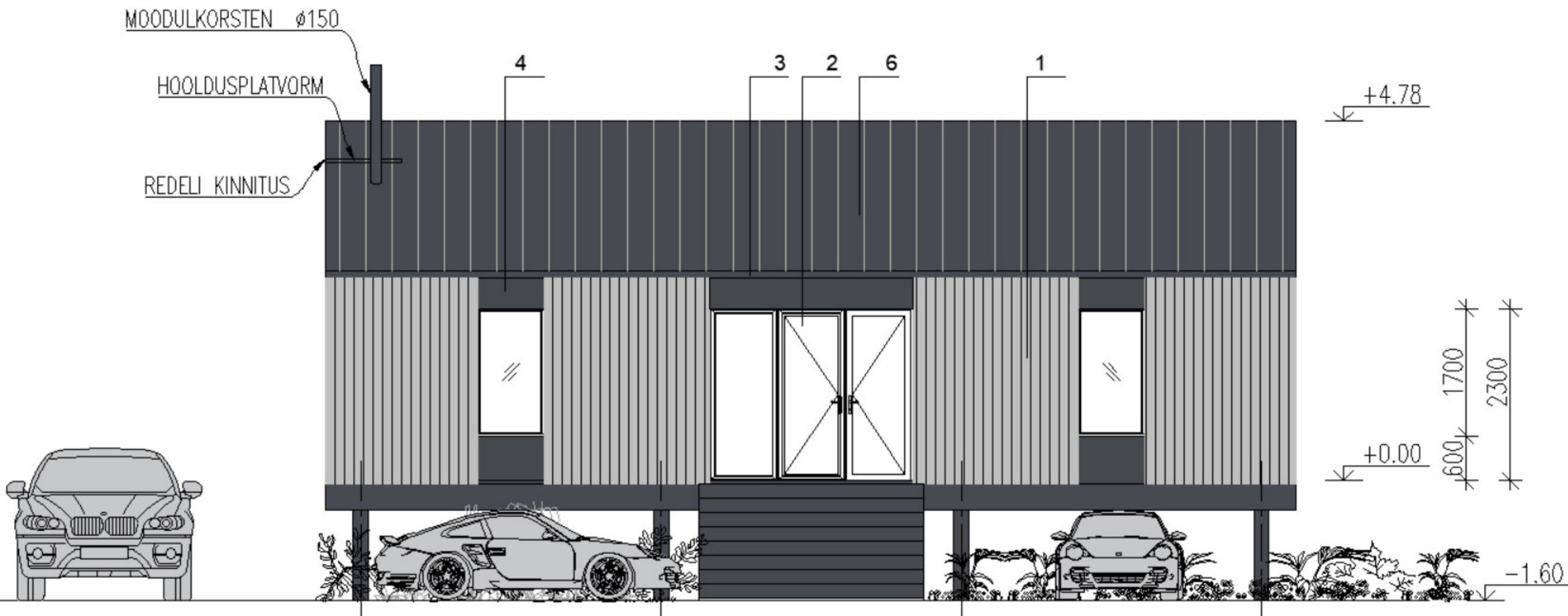
Välisviimistlusmaterjalidest pole soovitatav kasutada plekki ei seinal ega katusel, samuti on ebasoovitatav kasutada naturaalseid materjale imiteerivaid tehismaterjale nagu näiteks plastvoodrid, plastikaknad jne.

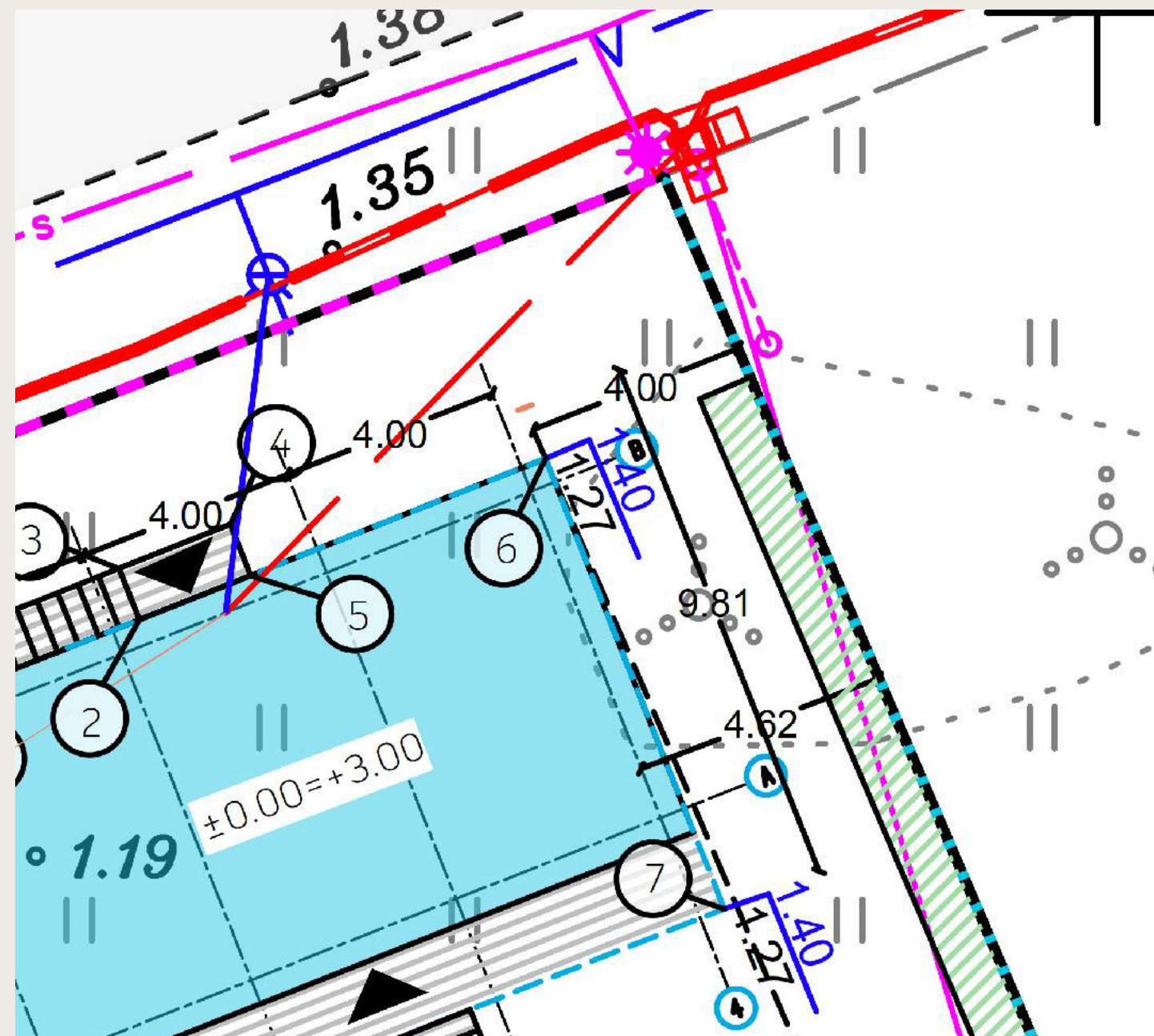
Hoonete rajamisel tuleks arvestada looduskeskkonnaga, et võimalikult vähe kahjustataks olemasolevaid puid

1.3.Planeeringuala liiklusskeemi kindlaksmääramine

1. Üleujutusriskiga alal majandusliku kahju vältimiseks määrata uue elamu esimese korruse põranda lubatavaks madalaimaks ehituskõrguseks vähemalt 3 m, soovituslikult 3,5m. Esitada parandatud projekt (v02), kus on tõstetud põhikorruse põranda kõrgus vastavalt üleujutuse ohule (3,0 m abs).
2. Detailplaneeringust kanalisatsiooni osa: Planeeringualal puuduvad olemasolevad kanalisatsioonitorustikud. Kinnistutelt heitvete ärajuhtimine on ette nähtud isevoolselt tänavatorustiku kaudu läbi väikese mehhaanilise ja bioloogilise lokaalse reoveepuhasti, mille sanitaarkaitsetsoon on 50m. Iga kinnistu jaoks ehitatakse kanalisatsiooni liitumiskaev. Tsentraalse tänavatorustiku väljaehutamiseni kastuuda igal kinnistul kogumismahutit.
3. Reoveekäitlussüsteem koos sellega kaasnevate kitsendustega tuleb mahutada asukoha kinnistule. Kui see ei ole mingil põhjusel võimalik ning reoveesüsteemiga kaasnev kitsendus ulatub naaberkatastriüksusele, on vaja süsteemi ehitusprojekt kooskõlastada kirjalikult naaberkinnistu omaniku poolt (nt imbsüsteemi 50 m kuja kaevu asukoha või kaevu sanitaarkaitse- või hooldusala suhtes seab naaberüksusele puurkaevu rajamisel kitsenduse).
4. Heitvee immutussügavus peab olema aasta ringi hinnanguliselt vähemalt 1,2 m ülalpool põhjavee kõrgeimat taset ning jääma hinnanguliselt 1,2 m kõrgemale aluspõhja kivimitest.

EST

ENG

Kaardikihid

Aadressid

Täpsem otsing

?

 Otsing

Üleujutusala

Kaardirakenduse teemakihid

☒ Üleujutusala prognoositav ulatus

- Esinemistõenäosus 1 x 10 aasta jooksul

● Esinemistõenäosus 1 x 50 aasta jooksul

☒ Üleujutusala riskipiirkond (P=2%) [DIREC...

☒ Ülejutusala rannik (P=2%)

○ **Esinemistõenäosus 1 x 100 aasta jooksul**

○ Esinemistõenäosus 1 x 1000 aasta jooksul

○ Veetaseme tõusu teemakaart

✓ Üleujutusala de riskipiirkonnad

✓ Üleujutusalaade riskipiirkonnad (2024-2030)

☐ Üleujutusala riskipiirkonnad (2018-2024)

☒ **Supluskoht**

☐ Kiirabibaas

☐ Kompleksloakäitised☐ Pinnaveehaare (EELIS)☐ Puhasti (EELIS)☐ Päästekomando (hp)☐ Hoolekanne (hp)☐ Haridusasutus (hp)☐ Haigla (hp)☐ Politseiasutus (hp)

 Veelase

Rahvastiku tihedus

Minu kihid

X-GIS. Maa- ja Ruumiamet. Kõik õigused kaitstud.

Sisuline tugi: jana.poldnurk@envir.ee

Kasutajatugi: kaardirakendus@maarium.ee | tel:665 0600

Aluskaar_

100 m
1:4248

X:6592901.61 Y:546519.28
B:59.471298 L:24.820616
Kõrgusinfo:-

Maa- ja Ruumiamet 2025
Kliimaministeerium | Terviseamet

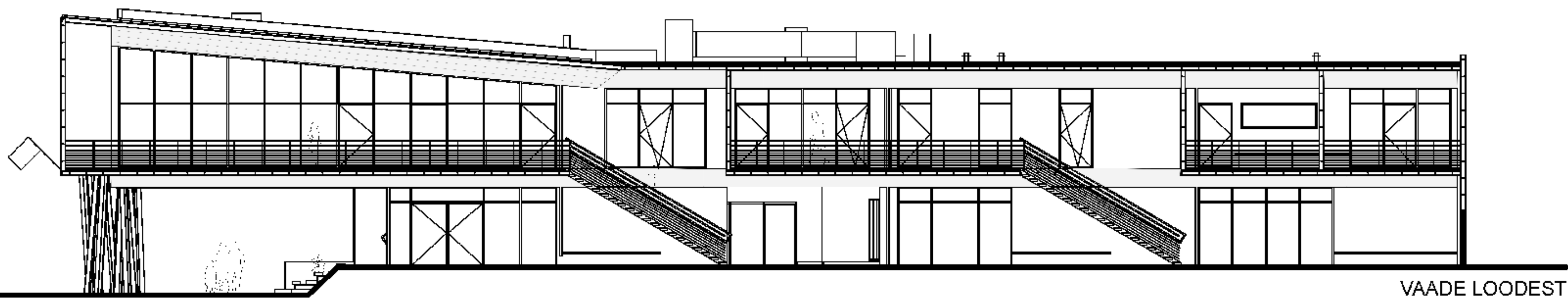

Sadamad

Karl Kasepõld

VADE LOODEST

Tallinn Sadam
Esinemistõenäosus 1x 50 aasata jooksul

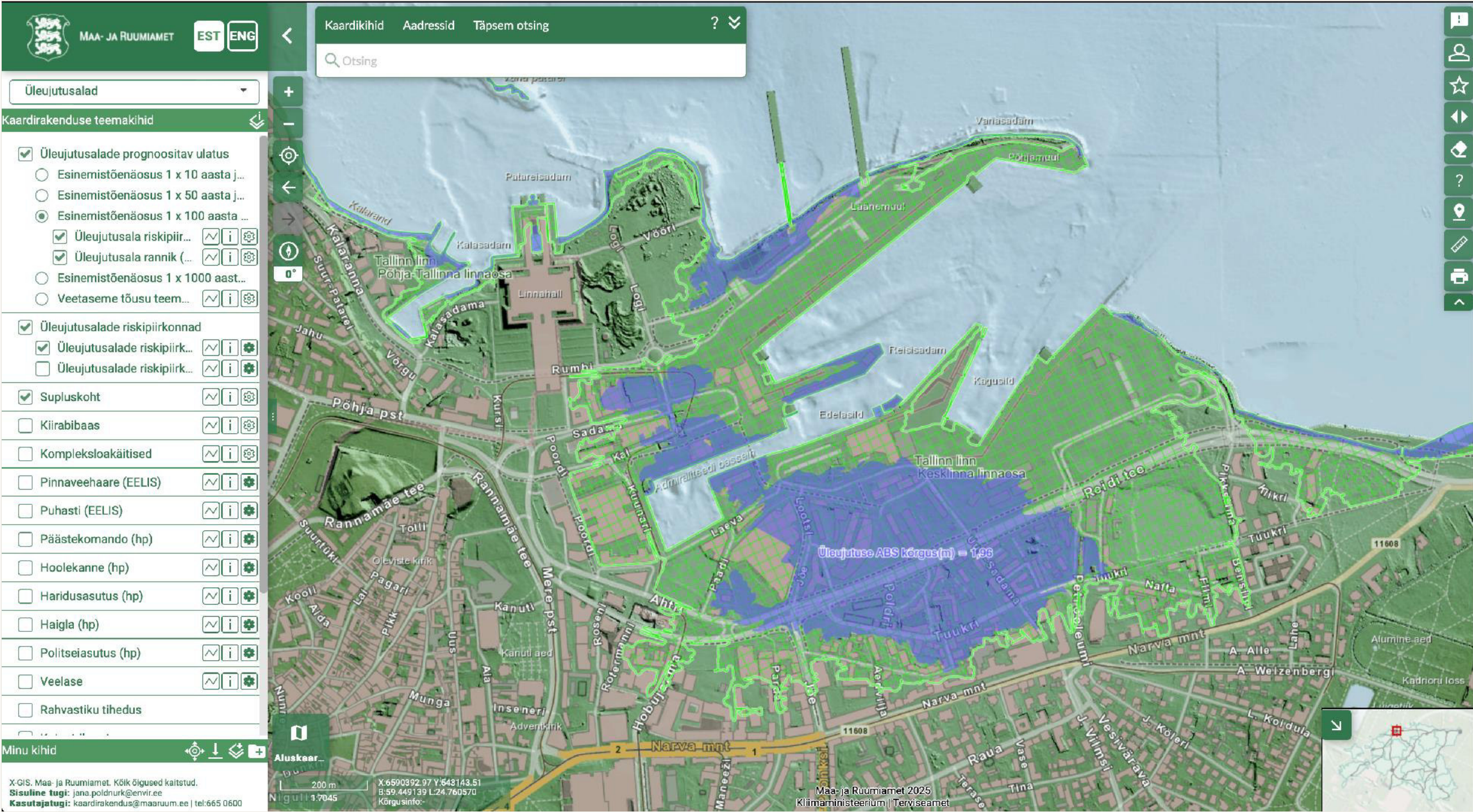

Tallinn Sadam

Esinemistõenäosus 1x 100 aasata jooksul

Kaardikihil on riskipiirkonnad, kus esineb olulise kahjuliku mõjuga üleujutusi. Olulise kahjuliku mõjuga üleujutused esinevad tiheasustusaladel ja, kus üleujutusega kaasneb vähemalt üks järgnevalt kirjeldatud sündmustest: üleujutus takistab operatiivteenistuste (politsei, kiirabi, tuletõrje), haiglate, lasteaedade, koolide ja avalik-õiguslike hoonete tööd; ohustab keskkonnakompleksloa kohustusega käitist või üle 2000 ie reoveepuhastit; vähendab I või II kaitsekategooria liigi levikut nende tuvastatud elupaigas, avaldab olulist negatiivset mõju Natura 2000 alale; kahjustab kultuurimälestist; seab reaalsesse ohtu inimese elu või tervise; takistab liiklemist põhimaanteedel või tugimaanteedel. Kiht on koostatud 2024. aastal

Kliimaministeeriumi tellimusel.

Millega peab arvestama?

- ehituskonstruksioonide vastavus
- juriidiline küsimus, pangad , kindlustused
- niiskus hallitus
- kanalisatsioon
- elektrisüsteemid
- ehituse hind + taastamise hind

Ehitustehnikad ja lahendused üleujutustsoonides

- **Ehitiste tõstmine kõrgemale:**
 - Kasutatakse vaiadel vundamente või kõrgendatud platvorme
 - Ujuvad majad (nt Hollandis)
- **Vee äravoolusüsteemide arendamine:**
 - Läbimõeldud drenaazisüsteemid
 - Vihmavee ärajuhtimise kanalid ja mahutid
- **Vastupidavad ehitusmaterjalid ja konstruktsioonid:**
 - Veekindlad materjalid (betoon, roostevaba teras, spetsiaalsed isolatsioonid)
 - Ukse- ja aknasulgurid, mis takistavad vee sissepääsu
- **Roheline infrastruktuur:**
 - Tehislikud märgalad ja rohealad, mis imavad vett
 - Rohekatused ja läbilaskvad teekatted

- Kuidas saab targalt ehitada üleujutustsoonidesse?
- Kas üldse peaks ehitama või on mõistlikum vältida?
- Millised on tuleviku võimalused (nt nutikad linnad, veekindlad elamud)?

1. Sumeri ja Mesopotaamia veeuputuse müüdid

• Gilgameši eepos (Utnapištimi lugu)

- Üks vanimaid tuntud veeuputuse lugusid, mille juured ulatuvad Mesopotaamiasse (umbes 2100 eKr).
- Jumalad otsustavad hävitada inimkonna suure üleujutusega, kuid jumal Enki hoiatab õiglast meest, Utnapištimit, et ta ehitaks laeva ja päästaks elu.
- Peale veeuputust vabastab Utnapištim linde, et leida kuiva maad – sarnasus Noa loole Piiblis.

2. Piibli ja Koraani veeuputuse müüt

• Noa laeva lugu (1. Moosese raamat, Koraan)

- Jumal hävitab patuse inimkonna üleujutusega, kuid käsib Noal ehitada laeva ja võtta sinna igast loomaliigist paar.
- Pärast 40-päevast vihma tõmbub vesi tagasi ning Noa vabastab tuvi, et leida kuiva maad.
- Seda müüti peetakse Mesopotaamia Gilgameši eeposega seotud looks.

3. Hinduismi veeuputuse müüt

• Manu ja Matsya (India, Vedade müüdid)

- Hinduismis on veeuputuse müüt seotud tark Manu ja kalajumalaga (Matsya, kes on Višnu avatara).
- Matsya hoiatab Manut tuleva üleujutuse eest ja käsib tal ehitada laeva ning koguda kõik elu säilitamiseks vajaliku.
- Pärast uputust taastub elu, ja Manu muutub inimkonna esiisaks.

4. Kreeka mütoloogia: Deukalioni ja Pürrha lugu

• Kreeka veeuputuse müüt

- Zeus vihastab patuse inimkonna peale ja otsustab nad hävitada üleujutusega.
- Deukalion ja Pürrha ehitavad laeva ning pääsevad üleujutusest.
- Pärast veetulva nad loovad uue inimkonna, visates kive üle õla, millest tekivad uued inimesed.

5. Skandinaavia Ragnarök ja üleujutus

• Vana-Norra mütoloogia

- Ragnaröki ajal toimub suur veeuputus, kui maailma madu Jörmungandr tõuseb merest, ja loodusjõud hävitavad maailma.
- Pärast Ragnarokki vee taganedes tõuseb uus maa ja ellu jäävad kaks inimest – Líf ja Lífþrasir –, kes rahvastiku taas asustavad.

6. Hiina mütoloogia: Suur Yu ja üleujutus

• Hiina mütoloogia: Yu Suur ja veeuputus

- Hiina mütoloogia järgi tabas maailma tohutu üleujutus, mille kontrolli alla saamiseks töötas kangelane Yu Suur.
- Ta juhtis vett läbi kanalite ja tammide, et takistada maailmal hukule määratumast.
- Yu Suur sai tänu oma tegudele Hiina esimese dünastia (Xia dünastia) rajajaks.

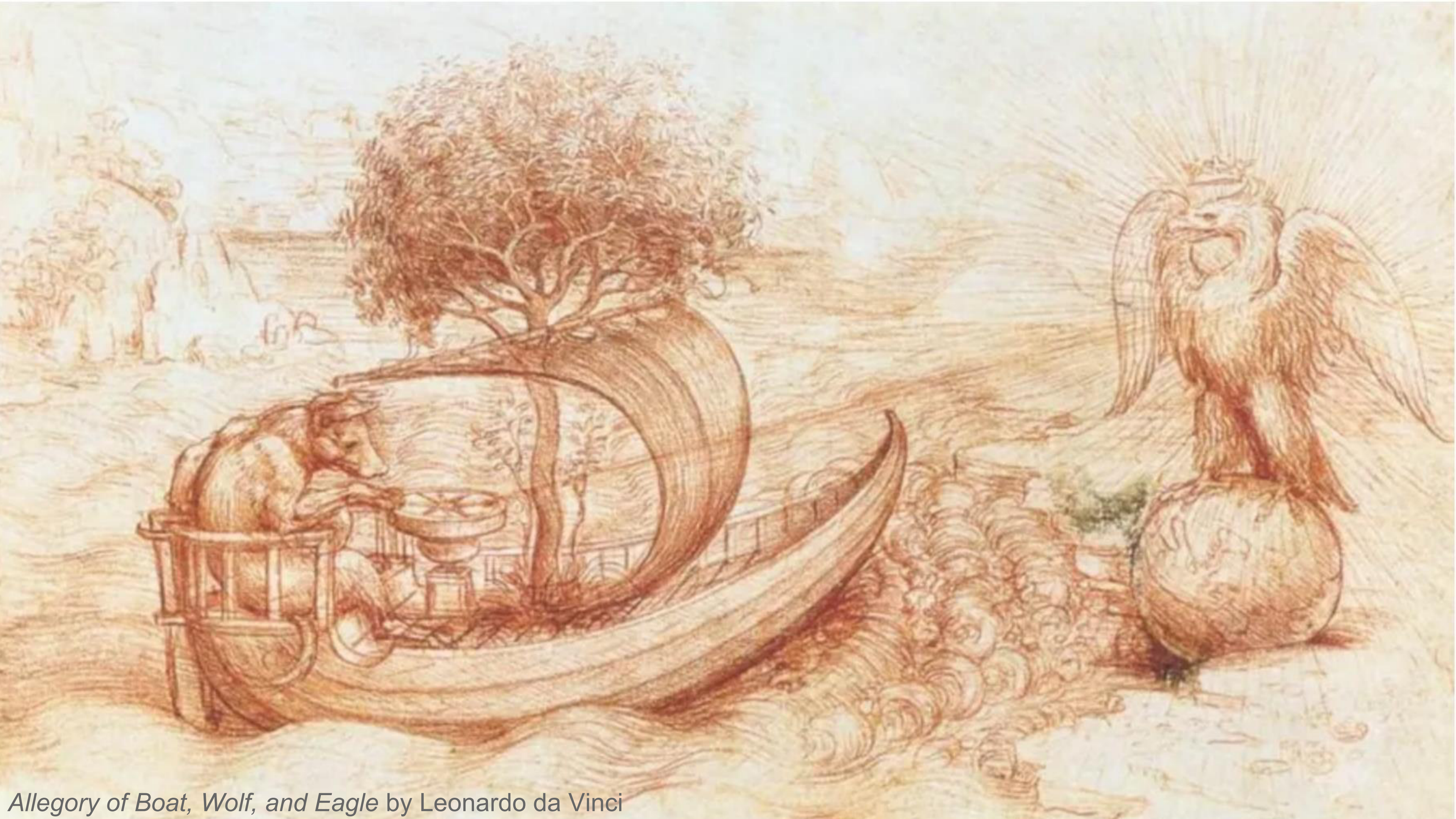
7. Põlisrahvaste veeuputuse müüdid

• Maya ja asteekide tsükliline uputusmüüt

- Kesk-Ameerika põlisrahvad uskusid, et maailm on korduvalt hävinud ja taastunud üleujutuste kaudu.
- Asteekide müütide järgi hävitas üleujutus neljanda maailma ja tänapäevane maailm on viies ajastu.

• Põhja-Ameerika põlisrahvaste uputusmüüdid

- Paljudel Põhja-Ameerika indiaanihõimudel (näiteks Cree ja Ojibwe) on lood Suurest veeuputusest, kus jumal või loomade vaimkonnad päästavad inimkonna, aidates neil leida uut maad.

Allegory of Boat, Wolf, and Eagle by Leonardo da Vinci